

to humanitarian mine action in Syria, 15 April 2019.
 "Санеры станут частью ударного аппарата", Izvestia, 19 January 2018.
 45 יגיל הנקין, "לקחי מלחמת לבנון השלישית", מערכות 453 (פברואר 2014), עמ'
 39-33
 47 סא"ל (בדימוס) ד"ר דוד דובן, "תובנות מכיבוש מוצול ואל-רקיה", מערכות 476
 (מרס 2018), עמ' 26-31.

הערות למאמר: הפעלת כלי טיס מאוישים מרחוק במלחמת האזרחים בסוריה (עמ' 38)

- 1 זו אורנשטיין. "מערכות לא מאוישות במאה ה-21: מאסימטריה לסימטריה מרובת ממדים? מחלקת מת"ז-ז", (2020).
- 2 Jeremiah Gertler, "U.S Unmanned Aerial Systems", Congressional Research Service, (2012).
- 3 .Ibid.
- 4 Ben Browster, "Lady Gaga's Air Force and The Grunt-Angel For Marines: an Infantry Officer's Unlikely Exploration", 10 July 2017.
- 5 חלק נכבד מהסרטונים אינם ניתנים לצפייה, מכיוון שהורדו מהרשת החברתית.
- 6 Joseph Holliday, "The Syrian Army Doctrinal Order of Battle", Institute for Study of War, February 2013, p. 5.
- 7 Michael Smallwood and R.N Jenzen Jones, Emerging Unmanned Threats: The Use of Commercially-Available UAVs by Armed Non-State Actors, ARES, 2016.
- 8 Seth G.Jones, "Moscow's War in Syria", CSIS, 12 May 2020.
- 9 Sydney J. Feedberg, "Russian Drone Treat: Army Seeks Ukraine Lessons", Breaking Defense, 14 October 2015.
- 10 The Czar of battle: Russian artillery use in Ukraine portends advances", J. Jones, Ibid.
- 11 "BM-21 Grad Multiple Launch rocket system".
- 12 The Swedish Defence Materiel Administration.
- 13 BM-21 Grad Multiple launch rocket system", http://www.military-today.com/artillery/grad.htm
- 14 Carl Fischerström. "UAS in Ukraine", Sensors Symposium 2016 (September 20, 2016), slide 6.
- 15 אייל ברלוביץ', "הלקחים הטקטיים הרסיים מהלחימה בסוריה: בין מלחמה למצב מוגבל", מחלקת מת"ז-ז", 2020.
- 16 הכטב"מים של רוסיה מגיעים בתצורה הבאה: 2-3 מערכות ומשאית קרון המשמשת כחיידת שליטה. המערכות הללו מיוצרות לרוב ברוסיה והן משמשות למשימות סיור, איסוף מודיעין ומשימות אחרות.
- 17 אייל ברלוביץ', "בוש סיור/איסוף מודיעין - תקיפה בצבא סוריה", מחלקת מת"ז-ז", 2020.
- 18 אייל ברלוביץ', "הפעלת הכטב"מים על-ידי רוסיה באוקראינה ובסוריה", מחלקת מת"ז-ז", (2020).
- 19 ברלוביץ', "הלקחים הטקטיים הרסיים מהלחימה בסוריה: בין מלחמה למצב מוגבל", מחלקת מת"ז-ז", 2020.
- 20 שם.
- 21 Jones, 2020
- 22 https://twitter.com/QalaatAlMudiq/status/1139890199654215682/ Samuel Bendett, "Russia's Rising Drone Industry", The National Interest, 27 July 2016
- 23 Who Has What: Countries Developing Armed Drones", New America, 2020
- 24 Jian Wang, Yongxin Liu and Houbing Song, "Counter - Unmanned (Air)craft System (C-UAS) Strategy Extract", U.S.Army, (2016)
- 25 Nick Waters, "Types of Islamic State Drone Bombs and Where to Find Them", Bellinacat, 24 May 2017
- 26 בעד זלמונוביץ, "מה ניתן ללמוד מהמערכה של דאעש במוצול על לחימה בשטח בנוי", מערכות 481-480 (נובמבר 2018), עמ' 10-13.
- 27 Jones and Michael, 2016
- 28 Hezbollah Involvement in the Syria Civil War", The Meir Amit Intelligence and Terrorism Information Center, 17 June 2013
- 29 אור בנטולה, "לחימת חיזבאללה בעיר אל קוסייר, סוריה במאי 2013", עבודת מחקר סמינריונית במסגרת התואר הראשון, המכללה ליקוד טקטי, 10 ביוני 2018.
- 30 Alexander Harper, "Drones Level The Battlefield for Extremists", The Interpreter, 20 April 2018
- 31 Joanna Frew, "An overview of new armed drone operators Drone Wars UK DRONE WARS The Next Generation", Drone Wars UK, May 2018
- 32 מרכז המידע למודיעין ולטרור על שם האלוף מאיר עמית, 2014.
- 33 Hezbollah Involvement in the Syria Civil War", 2013
- 34 Harper, 2018
- 35 .Oryx, "The Islamic State Going DIY", The Telskuf Offensive, 11 May 2016
- 36 Smallwood, 2016
- 37 .Ibid
- 38 Harper, 2018; Thomas Josgelyn, "Jund Aqsa Uses Drone to Drop Small Bomb on Syrian Regime Force", Threat Matrix, 2 September 2016
- 39 .Waters, 2017
- 40 Ben Browster, "Lady Gaga's Air Force and The Grunt-Angel For Marines: an Infantry Officer's Unlikely Exploration", War on the Rocks, 10 July 2017
- 41 זלמונוביץ, נובמבר 2018.
- 42 eR06M_OvY7i=v?watch/com.youtube.www//:https
- 43 יש הבדלים בגרסאות בין הרסיים ובין ארגוני מודיעין שונים. בתקיפות קודמות ניכר כי המודיעין שיגר כטב"מים בצמדים-2018.
- 44 Nick Waters, "The Poor Man's Air Force? Rebel Drones Attack Russia's Airbase in Syria", Retrieved from Bellinacat, 12 January 2018
- 45 .Ibid
- 46 https://www.youtube.com/watch?v=kCjCtCIdEI
- 47 .2016, Josgelyn
- 48 Waters, 2017
- 49

הערות למאמר: מתעלה וסוללה לכפר ומנהרה: חיל ההנדסה הסורי - העבר, ההווה והאתגרים במלחמת האזרחים בסוריה (עמ' 30)

- 1 המונח הנכון בצבא הוא "מנהלת ההנדסה" או "יחידת ההנדסה", מכיוון שבצבא הסורי יש עוצבות, אגפים ומנהלות ואין יחידות כמו בצה"ל לטובת הבנת המאמר אמשיך להשתמש במונח זה.
- 2 Certified in the Ministerial Cabinet Resolution No. 760 of 9/9/1947 - Official Gazette of 1947, pp. 17-58.
- 3 Omran Center for Strategic Studies, Transformations of the Syrian Military: The Challenge of Change and Restructuring, 31 December 2018.
- 4 Brig. Gen. Muni Katz and Nadav Pollak, "Hezbollah's Russian Military Education in Syria", The Washington Institute - Policy Watch 2541, 24 December 2015.
- 5 אייל זיסר, "בין ישראל לסוריה - מלחמת ששת הימים ולאחריה", עיונים בתקומת ישראל 8 (1998), עמ' 205-252.
- 6 שם, עמ' 205.
- 7 פרויקט אגן הירמוק: פרויקט חקלאי שמטרתו לאפשר לחקלאים באזור לנצל ביעילות את מי הירמוק. הפרויקט כלל מספר סכרים ותעלות השקיה רבות. עלתה האפשרות שבמצב מלחמה יופוצו את הסכרים ואזורים נרחבים ברמה הסורית יהיו בלתי למשך שעות עד ימים תלוי באזור וברק"ם.
- 8 בגורת הגנה גדודית ניתן למצוא: מתחמי ההגנה פלוגתיים ברוחב חזית של 1.5 ק"מ ועומק של עד 1 ק"מ. במתחם הגנה פלוגתי נכללים מוצבים בעלי קיבולת מחלקתית-פלוגתית, והמרחק בין המתחמים הפלוגתיים יכול להגיע עד לקילומטר. היו קיימים גם מוצבים מחלקתיים עצמאיים, עמודות חת"ם, כ"ט ו"נ"מ, מפקדה גדודית וגם מוצבים חלופיים ומוצבי דמה בהם ניצבים דמייים ושליד רק"ם מושבתים. עתי שלה, "מציאות חדשה מול משול יושן", ישראל דיפנס, 11 במאי 2014.
- 9 ואסילי צ'וקוב, "המלחמה על טסלינגרד", מערכות, תל אביב, 1970.
- 10 Syria, theory of urban warfare, reddit, 2015.
- 11 NPA Clearing the Mines 2019_Syria
- 12 פיגוע תופת במהלכו נהרגו 44 ו166 נפצעו.
- 13 Suicide Bombings Worldwide in 2019: Signs of Decline following the Military Defeat of the Islamic State, Yoram Schweitzer, Aviad Mendelboim, Dana Ayalon, INSS Insight No. 1244, January 2, 2020.
- 14 Harun al-Aswad, "Inside Foua: A Shi'a town in the eye of the Syrian storm", Middle East Eye, 19 August 19 2018.
- 15 Syria: patient numbers double in northeast as more people return home to landmines", MSF, 3 April 2018.
- 16 Years Needed to Clear Syria of Explosive Remnants of War", UN + Humanity & inclusion (2015).
- 17 Hugo Kaaman, "SVBIEDs & The Offensive Role of Heavy Construction, Equipment", HugoKaaman, 13 February 2019.
- 18 בחלק ממיגוני כלי הצמחה תופת של דשש ניתן להבחין בדמיין / התקנה של מיגון החפצור הישראלי.
- 19 Hugo Kaaman, "SVBIEDs & The Offensive Role of Heavy Construction, Equipment", HugoKaama, 13 February 2019.
- 20 .Ibid.
- 21 פסח מלובני, "מלחמת החפירות: הלחימה התת-קרקעית בסוריה", ישראל דיפנס, 30 בספטמבר 2019.
- 22 Khalil Ashawi, Syrians dig, cook, fill sandbags in war with Assad Reuters, 30 June 2019.
- 23 People's Protection Units.
- 24 "Exclusive: Footage shows YPG terrorists digging trenches in northern Syria", TRT World, 18 December 2018.
- 25 Kaaman 2019.
- 26 "מן אל ארצ' - סוריה חרב אל הנדסה", אל-מיאדין, 17 בינואר 2019 - https://www.youtube.com/watch?v=TBsiZxHnZio&feature=youtu.be שם.
- 27 https://youtu.be/TBsiZxHnZio
- 28 מלובני, 30 בספטמבר 2019.
- 29 "Arab" Syrian troops target Daesh tunnels, trenches in Damascus", News, 24 April 2018.
- 30 Albert Aju and Bassem Mroue, "Syrian troops target IS tunnels, trenches in Damascus", AP News, 24 April 2018.
- 31 "SAA bulldozer with improvised slat armor in Syria", Reddit, 4 October 2016.
- 32 Александр Хохлов, "Тактические новинки: чем страшна для врагов «танковая карусель» за «сирийским валом», Zveda, 14 December «T-72 Shafrah", tanks-encyclopedia, 13 April 2017. 14, 2018;
- 33 בווידאו משנת 2017 נראה דחפור ממוגן הנפגע ממטען ללא נזק (בדרך כלל כאשר כלי נפגע או מושמד יש תיעוד לכך).
- 34 Robert Beckhusen, "Spotted - Al Assad's Brutal Mine-Clearing Tank in Syria", War is Boring, 12 October 2014.
- 35 Andrew Illingworth, "VIDEO: Syrian Army charge thrower obliterates militant-held block in east Damascus", AMN, 25 February 2018.
- 36 s Brutal Mine-Clearing Tank in Robert Beckhusen, "Spotted - Al Assad Syria", War is Boring, 12 October 2014.
- 37 Moscow Defense Brief observed in a history of Russian weapons used in Chechnya
- 38 "Syrian governmental forces get IMR-2M engineering vehicles", Army Recognition, 22 July 2016.
- 39 "מן אל ארצ' - סוריה חרב אל הנדסה", אל מיאדין, 17 בינואר 2019.
- 40 Russian military boosts qualified Syrian sappers to demine war-ravaged country", TASS, 9 January 2018.
- 41 "Clearing the Mines 2018 Report" - http://www.mineactionreview.org/assets/downloads/Syria-Clearing-the-Mines-2018.pdf
- 42 Russia allocates 1 million to UN for demining of Syrian territories", TASS, 15 March 2019; The Embassy of Japan to Syria, Japan contributes

Lukas Andriukaitis, Emma Beals, Graham Brookie, Eliot Higgins, Faysal Itani, Ben Nimmo, Michael Sheldon, Elizabeth Tsurkov, Nick Waters, **Breaking Ghouta**, Washington: The Atlantic Council, 2018, pp. 14-45

1 המשמעות של המילה Razvedka כוללת את בתוכה את שתי הפעולות של איסוף מודיעין ואת הסיוע, ולכן בהחלט שלא להפריד ביניהן. לדיון על משמעות המושג בצבא האדום: David M. Glantz, **The Fundamentals of Soviet 'Razvedka' (Intelligence/Reconnaissance)**, (Kansas: Fort Leavenworth - Center of Soviet Studies, 1989), pp.4-9

אלא עם ציון אחרת כלל התרגומים מרוסית נעשו על ידי סמל אדוארד אסטריין. Aleksandr Dvornikov, "Штабы для новых войн", **ВПК**, 23 July 2018

10 "Минобороны подвело итоги операции в Сирии", **TASS**, 22 August 2018

11 סך הכול הוצבו בסוריה בכל רגע נתון כ-3,000 חיילים למשימות שמירה, הגנה וסיוע קרוב לכוחות הצבא הסורי. מערכות ההגנה שנפרסו כוללות: Buk-M2, Pantsir-S1 and S-400. הרכיב האווירי של הכוח כלל תחילה: 12 מטוסי הפצצה Su-24M2, 12 מטוסי תקיפה Su-25SM/UB, 4 מפציצים Sukhoi Su-34, 4 מטוסי סי קרב רב-משימתיים Su-30SM ומטוס מטוס סיור סיגניטי Mi-20M1. המטוסים שהיו להם: 12 מטוסי תקיפה מדגם Mi-24P ו-5 מטוקי נובלה מדגם Mi-8AMT5. הנוסעים מציבים שכנראה בשיא הפריסה של סד"כ מטוסי התקיפה היו כ-50 מטוסים רוסים בשדה התעופה בחמימים.

12 Michael Kofman and Matthew Rojansky, "What Kind of Victory for Russia in Syria?", **Military Review** (24 January 2018), pp.10-12

בהמשך השהות פרס הצבא הרוסי כוחות משטרה צבאית לשמירה על השלום; כוחות המדסה לפינוי מוקשים וכוחות נוספים שלקחו חלק עקיף בלחימה ולכן לא עומדים במרכז מחקר זה.

13 עזר הובט, **הטקטיקה של הפעלת אש מסייעת בקרב: התפתחות ולקחים**, הוצאת מערכות והמרכז ללימודים צבאיים במכללה לפיקוד ולמטה כללי, רמת השרון, 2013

14 Headquarters Department of the Army, US Army, **FM 100-2-1, The Soviet Army – Operations and Tactics**, (1984), pp 5-14, 5-17, 5-29 - 5-36; William Baxter, **Soviet Airland Battle Tactics**, Presidio Press, 1986, pp. 90-99

15 בצבא הרוסי שתי צורות מסגרת שונות המקבילות למושג חטיבה בצה"ל: בריגדה (БРИГАДА), שהיא לרוב חטיבה גדולה יותר שאינה כפופה לאוגדה, ופולק (ПОЛК) שהיא לרוב חטיבה קטנה יותר המהווה מסגרת-משנה של אוגדה. עקב השינויים התכופים בשלושה העשורים האחרונים במבנה הצבא הרוסי, נוצרה אי-אחידות במינוח ובהרכב בפועל של היחידות הללו. על-מנת להקל על הקורא הישראלי אשתמש במילה חטיבה למרות שמינוח הכובן יותר היא בריגדה.

16 Scott Boston, Dara Massicot, "Russian Tactics 2017", **Rand Corporation Perspective**, 2017; Asymmetric Warfare Group, **Russian New Generation Warfare Handbook – Version 1**, (December 2016); Lester W. Grau & Charles K. Bartles, **The Russian Way of War**, Fort Leavenworth: Foreign Military Studies, 2016; Shawn Woodford, "The Russian Artillery Strike That Spooked The U.S. Army", **The Dupuy Institute**, 29 March 2017; Sean Case and Klement Anders, "Putin's Undeclared War Summer 2014 Russian Artillery Strikes against Ukraine", **Bellingcat**, 21 December 2016, pp 26-27; Phillip Karber, "Lessons Learned from the Russo-Ukrainian War", **The Potomac Foundation**, 29 September 2015; Robert G. Angevine, John K. Warden, Russell Keller, Clark Frye, "Lessons from the Ukraine Conflict", **Institute for Defense Analyses**, (May 2019)

17 אייל ברלוביץ', **כוח חשיפה – תקיפה בצבא רוסיה**, חטיבת התכנון/מת"ת - ענף מחקר, 2020.

18 "Найти и уничтожить за секунды: как работает военная разведка", **МК RU**, 2 November 2017

19 "Some 50,000 Russian servicemen to get Ratnik-2 'soldier of future' gear", **TASS**, 27 January 2017

20 המינוח הרוסי שהוא השתמש בו הוא תקשורת, איסוף מודיעין ושליטה/ניהול. комплексом разведки, управления

21 הוא מציין את דגמי "Eleron-3", "Orlan" "Russian Tactics 2017", **Rand Corporation**, Santa Monica, CA: RAND Corporation, 2019, p. 52

22 "Найти и уничтожить за секунды: как работает военная разведка" Radin, Andrew, Lynn E. Davis, Edward Geist, Eugeniu Han, Dara Massicot, Matthew Povlock, Clint Reach, Scott Boston, Samuel Charap, William Mackenzie, Katya Migacheva, Trevor Johnston, and Austin Long, **The Future of the Russian Military: Russia's Ground Combat Capabilities and Implications for U.S.-Russia Competition**, Santa Monica, CA: RAND Corporation, 2019, p. 50-52

23 Roger McDermott, "Russia's Network-Centric Warfare Capability"; Radin, Andrew, Lynn E. Davis, Edward Geist, Eugeniu Han, Dara Massicot, Matthew Povlock, Clint Reach, Scott Boston, Samuel Charap, William Mackenzie, Katya Migacheva, Trevor Johnston, and Austin Long, **The Future of the Russian Military: Russia's Ground Combat Capabilities and Implications for U.S.-Russia Competition**, Santa Monica, CA: RAND Corporation, 2019, p. 50-52

24 Roger McDermott, **Russian Perspectives on Network-Centric Warfare: the Key Aim of Serdyukov's Reform** (Fort Leavenworth: The Foreign Military Studies Office, 2018

25 "Россия ведет операцию в Сирии по принципам сетевцентрической войны – эксперт", **tvzvezda**, 26 August 2017

26 Russia's Intervention in Syria: Lessons Learned", **CSIS**, 13 January 2017

27 מתבסס על מאגר מידע שהובן על ידי סמל אדוארד אסטריין. Министерство обороны Российской Федерации, "В Кемеровской области началось учение мотострелков и авиации ЦВО с привлечением более 2000 военнослужащих", **MOD of Russia**, 5 Sep

28 Christiaan Triebert, "Who Killed Adnani? An Open Source Survey", **Bellingcat**, 2 September 2016

50 W.J Hennigan, "Islamic State's Deadly Drone Operation is Faltering, But U.S. Commanders See Broader Danger Ahead", **Los Angeles Times**, 28 September 2017

51 Waters, 2018

52 Larry Friese, R.N Jenzen-Jones and Michael Smallwood, **ARES: Emerging Unmanned Threats: The Use of Commercially-Available UAVs by Armed Non-State Actors**, Armament Research Services Pty, Churchlands, 2016

53 Smallwood, 2016

54 .ibid

55 .Unmanned Aircraft System (C-UAS) Strategy Extract", **U.S.Army**, 2016

57 .ibid

58

הערות למאמר: הפעלת השריון בצבא סוריה (עמ' 46)

1 מקורות שונים הציגו נתונים שונים: המכון הבין-לאומי למחקר ביטחון טען שיש בצבא סוריה 12 אוגדות מהן 3 משורינות ו-9 ממוכנות, ואילו המכון לחקר המלחמה טען על 13 אוגדות מהן 6 משורינות ו-7 ממוכנות. Joseph Holliday, **The Syrian Army: Doctrinal Order of Battle**, Institute for the Study of War, 15 February 2013, p 11; International Institute of Strategic Studies, **The Military Balance - 2010**, p. 270.

2 Joseph Holliday, 2013, p. 11; International Institute of Strategic Studies, p. 270; Jakub Janovsky, "Nine Years of War - Documenting Syrian Arab Army's Armored Vehicles Losses", **Bellingcat**, 27 March 2018.

3 International Institute of Strategic Studies, p. 270.

4 אין נתונים מדויקים בנוגע לאבדות. יש עדויות מצולמות להשמדה של 1,638 טנקים וכ-810 נגמ"שים שבבירור אינן כפולות. יש אבדות רבות מדווחות שאין להן עדות מצולמת שמאפשרת זיהוי. כמה פולק טנקים וכמה מאות נגמ"שים נלקחו שלל ושימשו את המורדים. Jakub Janovsky, 27 March 2018.

5 Christopher Kozak, "An Army in all Corners- Assad Campaign Strategy in Syria", **Institute for the Study of War** (April 2015).

6 Training and Doctrine Command – G-2 ACE Threats Integration, **U.S. Army TRADOC Report: Syria Threat Tactics** (February 2016), pp. 7-8.

7 .ibid, pp. 14-15.

8 ירי "נט" על טנק BMP1 – <https://www.youtube.com/watch?v=QoU12dXkXlw>

9 דוגמה למחסום – <https://www.youtube.com/watch?v=E3yLVNNAKmY>; Training and Doctrine Command – G-2 ACE Threats Integration, **U.S. Army TRADOC Report**, p. 8.

10 סרטון המסביר על התרגולת – <https://www.youtube.com/watch?v=PuzatR3CN0o>

11 Andrey Stanavov, "Armored Carousels & Tank Trousers : Look Inside Russia's Modern Tank Tactics", **Sputnik**, 4 July 2018

12 .ibid

13 Training and Doctrine Command - G-2 ACE Threats Integration, **U.S. Army TRADOC Report**, pp. 9-10.

14 סרט הקרב של אל-קציר - 72141870 <https://vimeo.com/72141870>

15 Headquarters, Department of the Army. Training Circular 7-100.2, **Opposing Force Tactics. TRADOC G-2 Analysis and Control Element (ACE) Threats Integration**. 9 December 2011.

16 Headquarters, Department of the Army. Training Circular 7-100.2, **Opposing Force Tactics. TRADOC G-2 Analysis and Control Element (ACE) Threats Integration**. 9 December 2011, ch 4, pp, 14-18.

17 Александр Хохлов, "Тактические новинки: чем страшна для врагов «танковая карусель» за «сирийским валом»", **Zveda**, 14 December 2018.

18 Александр Хохлов, "Тактические новинки: чем страшна для врагов «танковая карусель» за «сирийским валом»", **Zveda**, 14 December 2018.

הערות למאמר: הלקחים הרוסיים והלחימה בסוריה (עמ' 52)

1 Michael Kofman, "The Russian intervention in Syria policy options and Ed Payne, Barbara; exit strategies", **War on the rocks**, 21 October 2015

2 Starr and Susannah Cullinane, "Russia launches first airstrikes in Syria" **CNN**, 30 September 2015

3 Gudrun Persson (ed.), **Russian Military Capability in a Ten-Year Perspective – 2016**, (Stockholm: the Swedish Defence Research Agency, 2016)

4 דוגמה לניסוי אמל"ח: "Russia Is Field Testing Its New Ar-mata Tank in Syria", **Popular Mechanics**, 22 April 2020

5 נותב המאמר שלהלן היה המפקד הראשון של כוח-המשלוח הרוסי בסוריה. Alek-sandr Dvornikov, "Штабы для новых войн", 23 июля 2018

6 Michael Kofman, "The Russian intervention in Syria policy options and exit strategies", **War on the rocks**, 21 October 2015

7 כלל מוכר כבר מן העת העתיקה הוא שאובלוסייה אזרחית אינה תורמת להגנת העיר הנצורה, ולמעשה מכבידה על המגינים משום שהיא צורכת מזון ומשאבים רפואיים ומגבירה את הסיכוי לתפוצת מגפות אצל המגינים.

8 Aleksandr Dvornikov, "Штабы для новых войн", **ВПК** (July 23, 2018), <https://vpk-news.ru/articles/43971>

9 Aleksandr Dvornikov, "Штабы для новых войн", 23 июля 2018

הערות למאמר: מערכת אדליב 2020-2019 (עמ' 60)

- 1 למען הדיוק - חלק מהשטח המדובר נמצא מחוץ לגבולות הרשמיים של מחוז אדליב (צפון מחוז תמאה ומערב מחוז חלב), אבל שטח זה הוחזק על-ידי המורדים ברצף ישיר עם המחוז.
- 2 הארגון החליף שמות במהלך השנים. בעבר התפרסם תחת השם "חזית התמיכה 2 הסורי" (ג'בהת אל-נצרה לאהל אל-שאם). כרגע הוא מתקרא: "הארגון לשחרור סוריה" (חזית תחריר א-שאם).
- 3 לשם המחשה: השטח הכולל של יהודה, שומרון ועמק הירדן הוא בערך 5,655 קמ"ר.
- 4 בשלבים מוקדמים יותר של המלחמה ראיתי שימוש רב מאוד ברכבי-תופת, כולל שימוש במספר רכבים בזה אחר זה כמהלך פותח של התקפה - רכב ראשון לפרוץ מכשול, רכב שני כדי לפגוע בכוחות המגינים בפאתי היעד ורכב שלישי כדי לפגוע בכוחות המגינים בלב היעד.
- 5 מצד אחר, האוגדות הללו לרוב אינן באמת אוגדות בגודל הכוח שלרשותן וייתכן שלא כל האוגדה השתתפה בהתקפה.
- 6 נוסף על כך, אף שאיני מומחה לפענוח חזותי, חלק מהצילומים שהטורקים פרסמו נראים קצת בעייתיים - כך, למשל, במקרה אחד נראה שהרקע שסביב המטרה משתנה במהלך המעקב אחרי המטרה עד לשנייה של הפגיעה והמשך הסרטון אחרי הפגיעה (קוליסים שהובילו לכלי המותקף שינו פתאום כיוון). כמו כן, קטעי סרטים שצולמו על-ידי כתבים שהיו עם חיילי המשטר מראים את החיילים הללו תופסים מחסה ברגע התקיפה, מטפלים בפצועים וממשיכים להילחם. במלחמה צפופת תעמולה זו צריך להתייחס בחשדנות לכל החומרים שמפיצים כל המעורבים. בסרטון אחד ראיתי שימוש בצמיגים גדולים במקום בחביות. הצמיגים נערכו בצורת קיר של עמדה ואז נשפך עפר לתוך החללים במרכזם.
- 7 הסרט ערוך ומקוטע, כך שהוא מראה את האויב נע ואת האויב מושמד, אין צילומים של הכוחות המגינים ואין צילומים של ריגול שאולי החטיאו.
- 8 הפיזור יוצא את קטלניותה של כל פצצה שתוטל על-ידי צה"ל. האם צה"ל יטיל פצצה חכמה יקרה על כל אחת מעשרות חוליות האויב שינועו דרך המרחב? דווקא הפגזה סטטיסטית בתמושת נפצה או מצרר יעילה יותר נגד מטרות כאלה הן בהיבט הטקטי והן בהיבט העלות הכלכלית.
- 10 המקרים המוכרים הם התקפות על בסיסים רוסיים, והעיתונות הרוסית טענה שאלה נכשלו.

- tember 2017; idem, "Мотострелковая часть в Ростовской области приведена в полную боевую готовность", **MOD of Russia**, 19 July 2017; idem, "На Юргинском полигоне в Сибири проходит учение с мотострелковыми подразделениями 41-й общевойсковой армии ЦВО" **MOD of Russia**, 9 August 2018; idem, "Командиров рот и батарей Амурского объединения ВВО обучат взаимодействовать с беспилотной авиацией", **MOD of Russia**, 16 May 2019; idem, "Расчеты БЛА Западного военного округа активно применяют опыт полученный в ходе Сирийского конфликта", **MOD of Russia**, 11 May 2019.
- 29 דרך נוספת לתרגם את המילה היא "הלם".
- 30 ИГИЛ как подопытные кролики: чему военные РФ научились в "Сирии", **Zvezda** (August 18, 2017).
- 31 Roger McDermott, "Russia's Armed Forces Expand UAV Strike Capability", **Eurasia Daily Monitor** Volume: 16 Issue: 22 (20 February 2019).
- 32 Вадим Сеницын, "В МО РФ рассказали о сорванной атаке террористов с использованием БПЛА на базы в Тартусе и Хмеймиме", **Zvezda**, 8 January 2018; МО РФ опубликовало фото БПЛА, с помощью которых террористы пытались атаковать российские базы в Сирии", **Zvezda**, 18 January 2018.
- 33 Минобороны подвело итоги операции в Сирии", **TASS**, 22 August 2018.
- 34 Руслан Пухов, "Война, которую Россия выиграла", **Izvestiya**, 13 October 2017.
- 35 Российские войска еще раз доказали: побеждают не числом, а умением.
- 36 Alexey Leonkov, «Наш асимметричный ответ на американские «сетецентрические войны»», **Zvezda**, 16 October 2018.
- 37 разведывательно-ударными действиями информационно-аналитического центра
- 38 совмещенного командного пункта ПВО и истребительной авиации
- 39 המקור לא מרחיב האם הכוונה מאש האויב או תכנון אש לתקיפת אויב -
- 40 הכותב לא מציין מי אלה חברי הברית, כוונתו לדעתי היא איך וסוריה.
- 41 группы планирования огневого поражения противника, центра примирения враждующих сторон и группы переговоров с представителями коалиции, Израиля и Турции
- 42 «Aleksandr Dvornikov, «Штабы для новых войн», **VPK**, 23 July 201
- 43 Российские военные подтвердили присутствие в Сирии спецназа "РФ", **Аргументы и факты**, 23 March 2016
- 44 -«Aleksandr Dvornikov, «Штабы для новых войн» Gregory Waters, "The Tiger Forces Pro-Assad Fighters Backed by Russia", pp.3-7
- 45 Gregory Waters, "Tiger Forces, Part 4: Russia's Partner Force" **International Review**, 25 September 2018
- 46 Tobais Schneider, "The Decay of the Syrian Regime is Much Worse Than You Think", **War on the Rocks**, 31 August 2016
- 47 Remarks by Chief of General Staff of the Russian Federation General of the Army Valery Gerasimov at the Russian Defence Ministry's board session", **MOD of Russia**, 7 November 2017
- 48 Peter Laurence, "Syria war: Who are Russia's shadowy Wagner mercenaries?", **BBC**, 28 February 2018
- 49 PMC- Private Military Company - Neil Hauer, "The Rise and Fall of a Russian Mercenary Army", **Foreign Policy**, 6 October 2019
- 50 Barbara Starr and Ryan Browne, "US-led coalition strikes kill pro-re-gime forces in Syria", **CNN**, 8 February 2018; Vera Bergengruen, Borzou Daragahi, Munzer al-Awad "Here's What We Know About The US Airstrikes That Killed Russian Fighters In Syria", **Buzz Feed**, 14 February 2018
- 51 Omran Center for Strategic Studies, **The Syrian Military Establishment in 2019: Secratism, Militias and Foreign Investments** (May, 2019), pp. 94-95; Aymenn Jawad Al-Tamimi, "The Fifth Legion: A New Auxiliary Force", 24 December 2016; Anton Mardasov, Why Russia's grip on Syrian military is weaker than it seems", **Al Monitor**, 22 April 2020
- "אלקיאדה אל עאמה ללג'יש תעלן ען תשכיל אלפילק אלה'אמס 'מן אל טוויין' אלה ג'יב אל קואת אל משלחה ואלרדיפה ואל חליפה פידיו", **סאנא**, 22 בנובמבר 2016.
- 52 במקור לא מצוין כיצד ישתלב כוח טיגר בגיס הסער החמישי: Gregory Waters, "The 25th Division: Syria's Tiger Forces get Rebranded", **International Review**, 30 August 2019
- 53 לפי ווטסר הגיס יכלול גם שבע חטיבות מרחביות, ראו את פריסת הכוחות הסד רים נכון לפברואר 2020: Gregory Waters, "Current Syrian Army Deployments", **International Review**, 13 December 2019
- 54 Omran Center for Strategic Studies, **The Syrian Military Establishment in 2019: Secratism, Militias and Foreign Investments** (May 2019), pp. 95-103; Aymenn Jawad Al-Tamimi, "The Fifth Legion: A New Auxiliary Force", 24 December 2016; Grigory Lukyanov and Ruslan Mamedov, "The Fifth Assault Corps. Back to Order in Syria?", **The Russian International Affairs Council**, 16 June 2017; Abdullah Al-Jabassini, "From Insurgents to Soldiers: The Fifth Assault Corps in Daraa, Southern Syria", **European University Institute** (May 2019).
- 55 ראו לדוגמה סמינר מפקדים שנערך במאי 2019: Министерство обороны: «Командиров рот и батарей Амурского объединения ВВО обучат взаимодействовать с беспилотной авиацией», **MOD of Russia**, 16 May 2019

